

Пролог

Странно как винаги съобщаваме важни новини на любимите си хора, които са в кома, сякаш това е състояние, което се случва от липса на вълнение в живота.

Мама е в спешното отделение на болницата. Лекарите ни казаха, че ѝ остават четиресет и осем часа живот. Баба, дядо и татко са в чакалнята, звънят на роднини и ядат закуски от вендинг машините. Баба казва, че бисквитите с фъстъчено масло облекчават тревожността ѝ.

Аз стоя до гребното, изпаднало в несвят тяло на мама заедно с тримата ми по-големи братя – Маркъс (Устойчивия), Дъстин (Умния) и Скот (Чувствителния). Почиствам въглчетата на затворените ѝ гурелясали очи с парцалче и се започва.

– Мамо. – Устойчивия се навежда и прошепва в ухото ѝ. – Скоро ще се преместя пак в Калифорния.

Всички надигаме глави, за да видим дали мама няма внезапно да се събуди. Нищо. След това Умния пристъпва напред.

– Мамо. Ъъ... мамо, с Кейт ще се женим.

Отново я поглеждаме. Пак нищо.

Чувствителния пристъпва напред.

– Мамо...

Не слушам какво казва Чувствителния, за да се опита да събуди мама. Прекалено заета съм с измислянето на своя собствен репертоар по събуждане.

И идва моят рег. Изчаквам, докато всички други излязат, за да си вземат храна. Искам да остана насаме с нея. Придърпам скърцащия стол по-близо до леглото и си седя. Усмиввам се. Каня се да извадя тежката артилерия. Забравете за сватби, забравете за завръщания у дома. Мога да предложа нещо по-важно. Нещо, което съм сигурна, че интересува мама повече от всичко останало.

– Мамо. Аз съм... толкова слаба в момента. Най-накрая свалих теглото си до четиресет килограма.

Намирам се в спешното с умиращата си майка и единственото, за което съм сигурна, че ще я събуди, е фактът, че откакто тя влезе в болница, страхът и тъгата ми се сляха в идеалния анорексичен мотивационен коктейл и най-накрая постигнах целта и за моето тегло. Четиресет килограма. Толкова съм сигурна, че новината ще свърши работа, че се облягам на стола и тържествуващо кръстосвам крака. Чакам я да дойде в съзнание. И чакам. И чакам.

Но тя така и не го прави. Не идва в съзнание. Не мога да си го обясня. Щом теглото ми не е достатъчно, за да накара мама да се събуди, тогава нищо не би могло. И щом нищо не може да я върне в съзнание, тогава тя наистина ще умре. И щом тя наистина ще умре, какво ще правя аз със себе си? Целта на живота ми винаги е била да правя мама щастлива, да бъда тази, която тя иска да съм. Така че коя се предполага, че трябва да съм аз сега, без мама?

npegu

1.

Подаръкът пред мен е увит в коледна опаковъчна хартия, макар да е крайт на юни. Останал ни е цял куп още от празниците, защото дядо взе гузина ролки от „Клуба на Сам“¹, макар мама милион пъти да му каза, че това дори не е чак толкова добра сделка.

Беля – а не късам – хартията, защото знам, че мама обича да запазва парче от опаковката на всеки подарък, който получавам, и ако я разкъсам, тя няма да е в толкова добро състояние, колкото на нея ѝ харесва. Дъстин казва, че мама е плюшкин, но тя отвърща, че просто обича да си пази разни неща за спомен. Затова беля.

Вдигам очи към всички, които ме гледат. Баба е там, с бухналата си накъдрена коса, с чипия си нос и съсредоточеност, която винаги се появява, когато наблюдава как някой отваря подарък. Тя живо се интересува откъде идват подаръците, каква е цената им, дали са купени на разпродажба, или не. Тя просто трябва да знае всички тези неща.

Дядо също наблюдава и едновременно с това снима. Мразя да ме снимат, но той обожава да го прави. И никой не може да спре един дядо, който обича нещо. Също както когато

---

¹ *Sam's Club* – верига от магазини, притежавани и управлявани от *Walmart Inc.*, за клиенти с членски карти. – Бел. ред.

мама му казва да не яде пълна купа ванилов сладолед всяка вечер преди лягане, защото това няма да се отрази добре на и без това болното му сърце, но той не я слуша. Не спира да яде сладолед и няма да спре да прави снимки. Щях да му се ядосам, ако не го обичах толкова много.

Татко е там, полузаспал както винаги. Мама не спира да го сръчква и да му шепне, че не е убедена, че щитовидната му жлеза е в ред, а той ѝ отвърща раздразнено: „Щитовидната ми жлеза си е добре“, и след пет секунди се връща обратно в полузаспалото си състояние. Това е обичайната им динамика. Или това, или скандал с крясъци. Предпочитам това.

Маркърс, Дърстин и Скоти също са там. Обичам всеки един от тях по различни причини. Маркърс е толкова отговорен, толкова надежден. Предполагам, че това е логично, тъй като на практика е голям човек – на петнайсет е, – но въпреки това у него има някаква стабилност, каквато не съм виждала у много от възрастните хора край мен.

Обичам Дърстин, макар че той през повечето време изглежда леко раздразнен от мен. Обичам го, защото е добър в рисуването, по история и география – три неща, в които хич не няма. Често се опитвам да му правя комплименти за това, в което го бива, но той ме нарича „натегачка“. Не съм сигурна какво точно означава това, но разбирам, че е обидно от начина, по който го казва. Въпреки това съм съвсем сигурна, че тайно се радва на комплиментите.

Обичам Скоти, защото е носталгичен. Научих тази гума от речника с картинки, който мама ми четеше всеки ден, докато ме обучаваше у дома, а сега се опитвам да го преглеждам поне веднъж на ден, за да не забравя наученото. Тази гума наистина описва Скоти. „Сантимент към миналото“. Точно

това изпитва той, макар да е само на девет и да няма кой знае какво минало. Скотни плаче, когато Коледа или рождени-те дни свършват, както и в края на Всички Светии, а понякога и в края на най-обикновен ден. Плаче, защото нещо е приключило, макар още да не е съвсем приключило, но той вече копнее по него. „Копнеж“ е друга дума, която научих от речника с картинки.

И мама наблюдава. О, мама. Толкова е красива. Тя не мисли така и вероятно затова всеки ден си прави прическа и се гримира в продължение на час дори само за да отиде до магазина. Струва ми се нелогично. Мога да се закълна, че изглежда по-добре без всички тези неща. Когато е по-естествена. Тогава се вижда кожата ѝ. Очите ѝ. Вижда се тя самата. А вместо това тя покрива всичко. Разнася някакъв течен мен по лицето си, прокарва молив по клепачите си и маже много кремове по бузите си, а върху тях поставя госта пудра. Бухва косата си. Носи обувки с токчета, за да бъде сто и шейсет сантиметра висока, защото според нея сто и петдесет сантиметра – нейният истински ръст – не стават за нищо. Прави толкова много неща, от които няма нужда и които ми се иска да не прави, но аз виждам под повърхността. А това, което е тя под повърхността, е красиво.

Мама ме гледа и аз я гледам, винаги е било така. Винаги сме били свързани. Преплетени. В едно. Тя ми се усмихва, за да ме подкани да побързам, и аз се подчинявам. Увеличавам скоростта и най-сетне обелвам хартията от подаръка си.

Когато виждам какво получавам за шестия си рожден ден, веднага се разочаровам, ако не и ужасявам. Разбира се, обичам анимационния сериал „Дребосъчетата“, но на този комплект – тениска и шорти – е нарисувана Анжелика (герои-

нята, която изобито не харесвам), обградена от маргаритки (мразя цветя по грехите си). А ръкавите и крачолиите са поръбени с къдрички. Ако има нещо в света, което мога да посоча като тотално противоположно на гушевността ми – това са къдричките!

– Много ми харесва! – извиквам развълнувано. – Това е най-хубавият подарък на света!

И пускам най-хубавата си фалшива усмивка. Мама не забелязва, че усмивката е изкуствена. Тя си мисли, че наистина много харесвам подаръка. Казва ми да си облека костюмчето за празненството и вече започва да ми сваля пижамата. Докато ме съблича, ми се струва, че по-скоро ми разкъсва грехите, отколкото да ги бели.

Два часа по-късно. Стоя, облечена в комплекта с Анджелика в „Ийтгейт парк“, обградена от приятелите си или по-скоро от единствените хора на моята възраст в живота ми. Те са от класа ми в църковното училище. Карли Райтцел е там, със зизагообразната си гуадема. Мадисън Томър също е дошла, със своя говорен дефект, който искам и аз да имам, защото звучи просто жестоко. И Трент Пейдж е там и както винаги говори за розовия цвят. Не говори за нищо друго, за ужас на възрастните около него. (Отначало не си давам сметка защо толкова много се вълнуват от обсецията на Трент по розовото, но след това събирам гве и гве. Те го смятат за гей. А ние сме мормони. И по някаква причина човек не може едновременно да бъде и гей, и мормон.)

Изваждат тортата и сладолега и аз усещам вълнение. Чакам този момент цели гве седмици, откакто за първи път реших какво ще си пожелаая. Пожеланието за рождения ден е най-голямата сила, с която разполагам в момента. Това е

най-големият ми шанс за контрол. Не приемам тази възможност за гаденост. Искам да направя така, че наистина да си струва.

Всички пеят фалшиво „Честит рожден ден“, а Мадисън, Трент и Карли добавят „ча-ча-ча“ след всеки реф, което много ме гразни. Виждам, че всички мислят това „ча-ча-ча“ за много гомино, но според мен то отнема от чистотата на песничката за рождения ден. Защо не могат да оставят едно хубаво нещо на мира?

Срецам погледа на мама, за да знае, че ме е грижа за нея, че тя е моят приоритет. Тя не пее „ча-ча-ча“. Благодарна съм ѝ за това. Тя ми отправя една от онези свои големи усмивки, при които носят ѝ се набръчква и които ме карат да вярвам, че всичко ще бъде наред. Аз също ѝ се усмихвам, опитвам се да попия този момент възможно най-пълноценно. Чувствам, че очите ми започват да се насълзяват.

За пръв път поставили на мама диагноза рак на гърдата в четвърти стадий, когато съм била на две години. Почти не го помня, но имам някои откъслечни спомени.

Един от тях е как мама ми плете одеяло от зелена и бяла прежда и казва, че то ще ме топли, докато е в болницата. Мразех го или по-скоро мразех начина, по който ми го даде, или мразех чувството, което ме връхлетя, когато ми го даде – не помня какво точно мразех, но имаше нещо в онзи момент, което абсолютно ненавиждах.

Имам и спомен как вървя през нещо, което би трябвало да е морава на болница, а дядо ме държи за ръката. Трябваше да направим букетче от глухарчета, за да го подарим на мама, но вместо това набрахме някакви кафяви, бодливи плевели, които приличаха на клечки, защото ми харесваха повече. Мама ги

държа в пластмасова чаша от постели „Крейола“ върху телевизията ни и шкаф с години. За да запазела спомена. (Може би от нея Скот е наследил носталгичните си инстинкти?)

Също така помня, че сега на неравен син килим в ъглова стая в църквата ни и наблюдавам как двама млади и красиви мисионери поставят ръце върху плешивата глава на мама, за да ѝ дадат свещена благословия, докато всички останали от семейството седят на събваеме столове, наредени в кръг. Единият мисионер освети зехтин, за да бъде всичко по религиозните правила, след това го изля върху главата ѝ и тя стана още по-лъскава. Другият мисионер произнесе благословията и се помоли животът на мама да бъде угължен по Божията воля. Баба скочи от мястото си и каза: „Дори и да не е по Божията воля, по дяволите!“, което смути Светия дух и мисионерите трябваше да започнат молитвата отначало.

Почти не помня онова време от живота си, но и няма нужда. За тези събития се говори толкова често в семейство Маккърди, че дори не трябва да си присъствал, за да се отпечата в паметта ти.

Мама обича да разказва историята за своя рак – за химиотерапията, радиацията, трансплантацията на костен мозък, мастектомията, импланта в гърдата, това, че открили болестта в четвърти стадий, как била само на трийсет и пет, когато я диагностицирали – на всеки енориаш, съсед или клиент в магазина за хранителни стоки, който е готов да я слуша. И макар фактите да са толкова тъжни, усещам, че самата история дава на мама силно усещане за гордост. За смисъл. Все едно тя, Дебра Маккърди, е дошла на този свят, за да пребори рака и да разкаже подробно за това на всички... поне по пет или десет пъти.

Мама си припомня за рака така, както повечето хора си припомнят за своите ваканции. Дори стига дотам, че организира ежеседмично гледане на видеозапис, направен малко след като бе узнала диагнозата си. Всяка неделя след църква тя кара някое от момчетата да пъхне касетата във видеорекордера, тъй като тя не знае как се работи с него.

- И така, слушайте всички, шшшшш. Тишина. Да гледаме и да сме благодарни за състоянието на мама сега – казва тя.

Макар да твърди, че трябва да гледаме това видео, за да бъдем благодарни, че тя е добре, в тези прожекции има нещо, което просто ми се струва нередно. Виждам, че те карат момчетата да се чувстват неудобно, а със сигурност и аз се чувствам неловко. Не мисля, че някой от нас иска да се връща към спомените за нашата, тогава плешива, тъжна и умираща майка, но никой не го казва на глас.

Видеото започва. Мама пее песнички за лека нощ на всичките си четири деца, докато ние седим около нея на дивана. Както записът си остава един и същ всеки път, такива са и коментарите на мама. Винаги, когато го гледаме, мама казва, че това било прекалено тежко за Маркълс, и той все излиза в коридора, за да се съвземе, и после пак се връща. Произнася го по такъв начин, че всички да разберем, че това е възможно най-голямото признание. Това, че Маркълс е разстроен от смъртоносната болест на мама, е доказателство каква невероятна личност е той. След това тя коментира каква „гаднярка“ съм била аз, като произнася „гаднярка“ с толкова отрова, все едно е мръсна гума. Казва, че не може да повярва как не съм спирала да пея „Джингъл Белс“ с пълно гърло, когато настроението очевидно било толкова тъжно. Не може да повярва как така не съм го разбирала. Как съм могла да бъда в

такова добро настроение, когато обстановката около мен била толкова тежка? Била съм на две.

Възрастта не е извинение. Изпитвам огромна вина всеки път, когато гледаме това домашно видео. Как съм могла да не разбера? Каква глупава идиотка съм била. Как не съм могла да усетя от какво е имала нужда мама? Че тя е имала нужда всички ние да бъдем сериозни, да приемаме ситуацията възможно най-тежко, да бъдем съсипани. Имала е нужда да бъдем нищо без нея.

Макар да познавам техническите подробности от раковата история на мама – химиотерапията, трансплантацията на костен мозък, радиацията, все гуми, които предизвикват силни реакции и шок у всеки, който ги чуе, все едно не могат да повярват колко тежко ѝ е било, – за мен те са просто това – подробности. Не означават нищо.

Но това, което означава нещо за мен, е общото настроение в семейство Макърди. Най-добрият начин да го опиша е, че откакто се помня, настроението въкъщи е като да си на тръни. Все едно всички сме в очакване ракът на мама да се върне. Между непрекъснатите сценки, в които се разиграва първият сблъсък на мама с рака, и честите профилактични прегледи при лекарите, настроението въкъщи е неизказано тежко. Крехкостта на живота на мама е центърът на съществуването ми.

И аз мисля, че мога да направя нещо за тази крехкост с пожеланието за рождения си ден.

Най-накрая песента „Честит рожден ден“ свършва. Настъпва моментът. Моят голям момент. Затварям очи и поемам дълбоко дъх, докато казвам наум желанието си.

Искам мама да остане жива още една година.